

שמנים צמחיים

Vegetable oils

מסמך זה הוא הצעה בלבד

מכון התקנים הישראלי
The Standards Institution of Israel



תקן זה הוכן על ידי ועדת המומחים 50807 – קקאו שמנים צמחיים, בהרכב זה:
רות ארדי, עינת חלבה, דורון יוסף, זהר כרם, אסף עובדיה (יו"ר), רעיה צלף.

כמו כן תרמה להכנת התקן: ליאת הופמן.

אסנת שץ ריכזה את עבודת הכנת התקן.

טיוטה לת"י

הודעה על רויזיה תקן ישראלי זה בא במקום התקנים הישראליים האלה: - ת"י 216 מאוקטובר 1994 תיקון מס' 1 מדצמבר 2000 - ת"י 228 מינואר 1995 גיליון התיקון מס' 1 מינואר 2004	הודעה על מידת התאמת התקן הישראלי לתקנים או למסמכים זרים תקן ישראלי זה, למעט השינויים והתוספות הלאומיים המצוינים בו, הה לתקן הבין-לאומי של ועדת ה-Codex Alimentarius CODEX STAN 210-1999, Revisions 2001, 2003, 2009. Amendment 2005, 2011
--	--

מילות מפתח:

שמנים צמחיים, שומן צמחים, תוספי מזון, תיווי, בדיקות מזון, קביעת תכולה, אנליזות ובדיקות כימיות.

Descriptors:

vegetable oils, vegetable fats, food additives, labelling, food testing, determination of content, chemical analysis and testing

עדכניות התקן

התקנים הישראליים עומדים לבדיקה מזמן לזמן, ולפחות אחת לחמש שנים, כדי להתאימם להתפתחות המדע והטכנולוגיה. המשתמשים בתקנים יודאו שבידיהם המהדורה המעודכנת של התקן על גיליונות התיקון שלו. מסמך המתפרסם ברשומות כגיליון תיקון, יכול להיות גיליון תיקון נפרד או תיקון המשולב בתקן.

תוקף התקן

תקן ישראלי על עדכוניו נכנס לתוקף החל ממועד פרסומו ברשומות. יש לבדוק אם המסמך רשמי או אם חלקים ממנו רשמיים. תקן רשמי או גיליון תיקון רשמי (במלואם או בחלקם) נכנסים לתוקף 60 יום מפרסום ההודעה ברשומות, אלא אם בהודעה נקבע מועד מאוחר יותר לכניסה לתוקף.

סימון בתו תקן

כל המייצר מוצר, המתאים לדרישות התקנים הישראליים החלים עליו, רשאי, לפי היתר ממכון התקנים הישראלי, לסמנו בתו תקן:



זכויות יוצרים

© אין לצלם, להעתיק או לפרסם, בכל אמצעי שהוא, תקן זה או קטעים ממנו, ללא רשות מראש ובכתב ממכון התקנים הישראלי.

הקדמה לתקן הישראלי

תקן ישראלי זה הוא התקן הבין-לאומי של ועדת ה-Codex Alimentarius :
,CODEX STAN 210-1999 , Revisions 2001, 2003, 2009. Amendment 2005, 2011
שאושר כתקן ישראלי בשינויים ובתוספות לאומיים.

התקן כולל, בסדר המפורט להלן, רכיבים אלה :

- תרגום סעיף חלות התקן הבין-לאומי (בעברית)

- פירוט השינויים והתוספות הלאומיים לסעיפי התקן הבין-לאומי (בעברית)

- תרגום חלקו העברי של התקן (באנגלית)

- התקן הבין-לאומי (באנגלית)

הערות לאומיות לתקן הישראלי מובאות כהערות שוליים וממוספרות באותיות האלף-בית.

מהדורה זו של התקן הישראלי באה במקום מהדורות התקנים הישראליים המקוריים ת"י 216 מאוקטובר 1994 ותיקון מס' 1 שלו מדצמבר 2000 ות"י 228 מינואר 1995 וגיליון התיקון מס' 1 שלו מינואר 2004.

מהדורה זו של התקן הישראלי היא אימוץ של התקן הבין-לאומי של ועדת ה-Codex Alimentarius :
CODEX STAN 210-1999 על עדכוניו עד 2011 בשינויים ובתוספות לאומיים ולפיכך היא שונה מהותית
מהמהדורה הקודמת.

לשם השוואה מדוקדקת של כל השינויים בין המהדורות, יש לעיין בנוסח המלא שלהן.

חלות התקן (תרגום סעיף 1 של התקן הבין-לאומי)

הערה :

השינויים והתוספות הלאומיים בסעיף זה מובאים בגופן שונה.

תקן זה חל על שמנים צמחיים המתוארים בסעיף 2.1 ומתאימים לצריכת אדם (להלן: המוצר).

תקן זה אינו חל על שמן זית. על שמן זית חל התקן הישראלי ת"י 191.

פירוט השינויים והתוספות הלאומיים לסעיפי התקן הבין-לאומי

הערה לאומית כללית:

אם הדרישות המובאות בסעיף כלשהו של תקן ישראלי זה שונות מהדרישות לשמנים צמחיים הנקובות בתקן ישראלי מיוחד החל על מוצר מזון מסוים או סותרות אותו, חלות דרישות התקן הישראלי המיוחד החל על המוצר.

- לאחר סעיף 1 יוסף סעיף 1א, כמפורט להלן:

1א. אזכורים נורמטיביים

תקנים ומסמכים המוזכרים בתקן זה (תקנים ומסמכים לא מתוארכים – מהדורתם האחרונה היא הקובעת):

תקנים ישראליים

ת"י 1145	-	סימון מזון ארוז מראש
ת"י 191	-	שמן זית

חוקים, תקנות ומסמכים ישראליים

תקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001, על עדכוניהן
תקנות בריאות הציבור (מזון) (שאריות חומרי הדברה), התשנ"א-1991, על עדכוניהן
תקנות בריאות הציבור (מזון) (מיקוטוקסינים במזון), התשנ"ו-1996, על עדכוניהן
מסמך משרד הבריאות – קווים מנחים לכמות מרבית של מתכות כבדות במזון מיום 2009/01/13,
על עדכוניו

מסמך ההנחיה בנושא רמות מותרות של תרכובות (PAH) Polycyclic Aromatic Hydrocarbons,
של משרד הבריאות מיום 2013/02/28, על עדכוניו.

מסמכים זרים

AOCS Official Method Cd 3d-63: 1997 – Acid Value

2. DESCRIPTION

2.1 Product definitions

לצד שם המוצר המופיע באנגלית יוסף שם המוצר בעברית, כמפורט להלן:

- 2.1.1. שמן בוטנים –
- 2.1.2. שמן דקלים –
- 2.1.3. שמן קוקוס –
- 2.1.4. שמן זרעי כותנה –
- 2.1.5. שמן זרעי ענבים –
- 2.1.6. שמן תירס –
- 2.1.7. שמן חרדל –
- 2.1.8. שמן גלעיני דקל –
- 2.1.9. אולאין גלעיני דקל –
- 2.1.10. סטארין גלעיני דקל –

- 2.1.11. שמן דקלים –
- 2.1.12. אולאין דקלים –
- 2.1.13. סטארין דקלים –
- 2.1.14. סופראולאין דקלים –
- 2.1.15. שמן לפתית –
- 2.1.16. שמן לפתית-חומצה ארוסית נמוכה –
- 2.1.17. שמן סיב האורז –
- 2.1.18. שמן חריע –
- 2.1.19. שמן חריע-חומצה אולאית גבוהה –
- 2.1.20. שמן שומשום –
- 2.1.21. שמן זרעי סויה –
- 2.1.22. שמן חמניות –
- 2.1.23. שמן חמניות-חומצה אולאית גבוהה –
- 2.1.24. שמן חמניות-חומצה אולאית בינונית –

3. ESSENTIAL COMPOSITION AND QUALITY FACTORS

3.1. GLC ranges of fatty acid composition (expressed as percentages)

Table 1

Fatty acid composition of vegetable oils as determined by gas liquid chromatography from authentic samples (expressed as percentage of total fatty acids) (see Section 3.1 of the Standard)

בעמודה שכותרתה "Soyabean oil":

- בשורה המתייחסת ל- "C16:0", הערך 8.0-13.5 אינו חל, ובמקומו יחול:
7.0-13.5

- בשורה המתייחסת ל- "C20:0", הערך 0.1-0.6 אינו חל, ובמקומו יחול:
0.1-0.7

4. FOOD ADDITIVES

- לאחר סעיף 4.2 יוסף סעיף 4.2א, כמפורט להלן:
- 4.2א. תוספי המזון במוצר יהיו לפי תקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001, על עדכוניהן.
- 4.3. **Antioxidants**
הסעיף, על כותרתו, אינו חל.
- 4.4. **Antioxidant synergists**
הסעיף, על כותרתו, אינו חל.
- 4.5. **Anti-foaming agents (oils for deepfrying)**
הסעיף, על כותרתו, אינו חל.

5. CONTAMINANTS

- הכתוב בסעיף אינו חל, ובמקומו יחול:
- התכולה המרבית של המתכות הכבדות במוצר תתאים למסמך משרד הבריאות – קווים מנחים לכמות מרבית של מתכות כבדות במזון מיום 2009/01/13, על עדכוניו.
- שאריות חומרי הדברה במוצר יתאימו לתקנות בריאות הציבור (מזון) (שאריות חומרי הדברה), התשנ"א-1991, על עדכוניהן.
- מיקוטוקסינים במוצר יהיו לפי תקנות בריאות הציבור (מזון) (מיקוטוקסינים במזון), התשנ"ו-1996, על עדכוניהן.
- רמת ה-Benzo(a)pyrene במוצר תתאים למסמך ההנחיה של משרד הבריאות בנושא רמות מותרות של תרכובות Polycyclic Aromatic Hydrocarbons (PAH), של משרד הבריאות מיום 2013/02/28, על עדכוניו.

7. LABELLING

7.1. Name of the food

- הכתוב בסעיף אינו חל, ובמקומו יחול:
- סימון המוצר יהיה לפי התקן הישראלי ת"י 1145. שם המוצר יהיה בעברית כמפורט בסעיף 2.1.

APPENDIX

OTHER QUALITY AND COMPOSITION FACTORS

- המשפט הראשון המתחיל במילים: "This text is" והמסתיים במילים: "by governments", אינו חל.

1. QUALITY CHARACTERISTICS

1.7. Acid value

- בסוף הסעיף יוסף:
- לפי שיטת הבדיקה AOCS Cd 3d-63, כדי לבטא את ערכי החומציות כאחוזים של חומצות השומן החופשיות^(N) FFA: חומצה אולאית (oleic), חומצה לאוריטית (lauric) או חומצה פלמיטית (palmitic), יש לחלק את ערכי החומציות ב-1.99, ב-2.81 או ב-2.19, בהתאמה.

^(N) FFA – Free Fatty Acids